

“

Οι υιοθετούμενες λύσεις θα πρέπει να εστιάσουν στην αλλαγή ολόκληρης της αρχιτεκτονικής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.

Αδήριτη η ανάγκη ανάπτυξης της επαγγελματικής ασφάλισης

Του Χρήστου Π. Νούνη
Προέδρου της Ελληνικής Ένωσης Ταμείων Επαγγελματικής Ασφάλισης (ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α.) και Προέδρου Δ.Σ. του ΤΕΑ-ΥΠΟΙΚ

Σήμερα, το ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό σύστημα της χώρας λόγω των πιεστικών προβλημάτων χρηματοδότησης και βιωσιμότητας χρήζει επειγόντως ριζικού εξορθολογισμού και μακροσκοπικών μεταρρυθμιστικών παρεμβάσεων.

Οι υιοθετούμενες λύσεις θα πρέπει να εστιάσουν στην αλλαγή ολόκληρης της αρχιτεκτονικής του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με την αξιοποίηση της συμπληρωματικής συνταξιοδοτικής αποταμίευσης και την καθιέρωση ενός ισορροπημένου συνδυασμού κρατικού και ιδιωτικού συστήματος ασφάλισης που θα εστιάζει στην ανάπτυξη του 2ου πυλώνα ασφάλισης (Τ.Ε.Α.) και θα υποστηρίζει την παράλληλη ενίσχυση της Ιδιωτικής Ασφάλισης (3ου πυλώνα). Κι αυτό διότι εμπειρικά έχει καταδειχθεί ότι και οι δύο αυτοί πυλώνες διασφαλίζουν τη μεγιστοποίηση της ανταποδοτικότητας εισφορών-παροχών, μέσω του κεφαλαιοποιητικού τους χαρακτήρα, τη μακροχρόνια βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος και τη συμπληρωματικότητα των κρατικών παροχών με πρόσθετες παροχές/εισοδήματα που αυξάνουν σε σημαντικό βαθμό για τους συμμετέχοντες ασφαλισμένους την αναπλήρωση των παροχών που λαμβάνουν από τον 1ο κρατικό πυλώνα ασφάλισης.

Με άλλα λόγια, η υιοθέτηση της διεθνούς εμπειρίας με τα επιτυχώς εφαρμοζόμενα μικτά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης, δηλαδή μοντέλα ασφάλισης με συνδυασμό αναδιανεμητικών και κεφαλαιοποιητικών χαρακτηριστικών που αξιοποιούν ταυτόχρονα και συνεργατικά τους τρεις πυλώνες ασφάλισης, αποτελεί αδήριτη ανάγκη και φαντάζει πλέον ως μάλλον νομοτελειακή επιλογή προκειμένου να καταστεί εφικτός ο εκσυγχρονισμός και η μακροχρόνια βιωσιμότητα του ασφαλιστικού μας συστήματος.

Στην χώρα μας ο θεσμός της Επαγγελματικής Ασφάλισης θεσπίστηκε το 2002 με τον Ν.3029/2002 για τη Μεταρρύθμιση του Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης. Σήμερα, μετά τη συμπλήρωση σχεδόν 16 ετών από την θέσπιση των Τ.Ε.Α., λειτουργούν στην Ελλάδα 18 επαγγελματικά ταμεία με συνολική αξία περιουσιακών στοιχείων που στις 31.12.2017 αγγίζει τα 1,34 δισ. ευρώ. Σε όλη την

Ε.Ε. λειτουργούν 155.441 επαγγελματικά ταμεία με συνολικά υπό διαχείριση κεφάλαια άνω των 3,8 τρις. ευρώ ή του 24% του ευρωπαϊκού ΑΕΠ.

Με βάση στοιχεία της ΕΛ.Ε.Τ.Ε.Α., το έτος 2017 το ποσοστό των εν Ελλάδι ενεργών ασφαλισμένων σε επαγγελματικά ταμεία επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ανερχόταν σε 2,53%. Το ποσοστό αυτό είναι ενδεικτικό του χαμηλού βαθμού διείσδυσης του 2ου πυλώνα ασφάλισης στο ασφαλιστικό σύστημα της χώρας μας, εάν συγκριθεί με το αντίστοιχο ποσοστό των χωρών της Ε.Ε. (π.χ. το ποσοστό των ασφαλισμένων μελών σε Τ.Ε.Α. επί του οικονομικά ενεργού πληθυσμού ανέρχεται σε 55% και 90% σε Μεγάλη Βρετανία και Ολλανδία αντίστοιχα).

Όσον αφορά τα αποτελέσματα επενδυτικής διαχείρισης των ελληνικών Τ.Ε.Α., σημαντικές καταγράφονται οι μέσες αποδόσεις, τόσο βραχυπρόθεσμα (11,3% το 2017), όσο μεσοπρόθεσμα (22,6% την τελευταία πενταετία) και μακροπρόθεσμα (31,4% την περίοδο 2009-2017).

Οι ανωτέρω ελκυστικές αποδόσεις, το ευνοϊκό φορολογικό πλαίσιο που διέπει τη φορολόγηση των εισφορών και παροχών των Τ.Ε.Α. αλλά κυρίως, ο σημερινός διαμορφωμένος ασφαλιστικός χάρτης με τα στρεβλωτικά και μη ανταποδοτικά του χαρακτηριστικά, έχει ενεργοποιήσει τον τελευταίο χρόνο το ενδιαφέρον για είσοδο στον 2ο πυλώνα και άλλων πολυπληθών και μη επαγγελματικών ομάδων από διάφορους κλάδους της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα, τους τελευταίους δώδεκα μήνες έχουν αδειοδοτηθεί τέσσερα νέα Τ.Ε.Α. ενώ στη διαδικασία σύστασης τελούν έξι νέα επαγγελματικά ταμεία.

Ενδεχόμενες δε βελτιωτικές τροποποιήσεις του υφιστάμενου θεσμικού πλαισίου - με αφορμή και την ενσωμάτωση της 2ης Οδηγίας 2341/2016 για τα επαγγελματικά ταμεία μέχρι τις 13.1.2019 - που θα κινούνται προς την κατεύθυνση της απλοποίησης των αδειοδοτικών διαδικασιών αλλά και ενίσχυσης των κινήτρων σύστασης, θα συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της επαγγελματικής ασφάλισης ως συμπληρωματικού πυλώνα του ασφαλιστικού μας συστήματος.